

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 10 czerwca 2015 r.

Poz. 2570

UCHWAŁA NR 55/15 RADY GMINY ZGORZELEC

z dnia 29 maja 2015 r.

w sprawie ustanowienia herbu, flagi i pieczęci Gminy Zgorzelec oraz zasad ich stosowania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2013r., poz. 594, z późn. zm.) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130, z późn. zm.) Rada Gminy Zgorzelec uchwala

§ 1. 1. Ustanawia się:

- 1) herb Gminy Zgorzelec według opisu zawartego w § 2 i wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały;
- 2) flagę Gminy Zgorzelec, zgodnie z opisem w § 3 uchwały i wzorem określonym w załączniku nr 2;
- 3) pieczęć Gminy Zgorzelec opisaną w § 4, której wzór określa załącznik nr 3 do uchwały.

§ 2. Herb Gminy Zgorzelec stanowią: W błękitnej tarczy gotyckiej, typu hiszpańskiego, złoty gród łuzycy o konstrukcji drewniano-ziemnej o trzech blankach z otwartą bramą. Nad warownią - złoty grot włóczni św. Maurycego w pas, obrócony w prawo.

§ 3. Flagę Gminy Zgorzelec stanowi Płat o proporcjach 5:8, złożony z pięciu poziomych pasów błękitnych i żółtych.

§ 4. Pieczęcią Gminy Zgorzelec jest pieczęć okrągła o średnicy 36 mm z napisem w otoku: „GMINA ZGORZELEC”, na końcu którego w górnej części umiejscowiona jest ażurowa sześciopromienna gwiazda. Pośrodku pieczęć zawiera gród łuzycy o konstrukcji drewniano-ziemnej o trzech blankach z otwartą bramą. Nad warownią - złoty grot włóczni św. Maurycego w pas, obrócony w prawo.

§ 5. 1. Symbole, o których mowa w § 2 - 4 uchwały, stanowią własność Gminy Zgorzelec i są znakami prawnie chronionymi oraz mogą być używane wyłącznie w kształcie, proporcjach i kolorach zgodnych ze wzorami graficznymi ustalonymi w niniejszej uchwale.

2. Uzasadnienie zastosowanej symboliki w herbie, fladze i pieczęci oraz rys historyczny zawiera załącznik nr 4 do uchwały.

§ 6. 1. Prawo do używania herbu i flagi na mocy niniejszej uchwały przysługuje:

- 1) Radzie Gminy i Wójtowi;
- 2) Urzędowi Gminy;
- 3) gminnym jednostkom organizacyjnym;
- 4) innym podmiotom wykonującym w imieniu Gminy zadania o charakterze użyteczności publicznej.

2. Pieczęci Gminy Zgorzelec do sygnowania ważnych dokumentów używają:

- 1) Rada Gminy;
- 2) Wójt;
- 3) Urząd Gminy.

§ 7. 1. Herb i flagę Gminy Zgorzelec umieszcza się w pomieszczeniach, na budynkach i przed budynkami stanowiącymi siedziby albo miejsca obrad organów Gminy.

2. Symbole, o których mowa w ust. 1, mogą być używane w innych miejscach z okazji uroczystości, świąt i rocznic gminnych, państwowych i regionalnych oraz podczas innych imprez promujących Gminę.

3. Herb może być zamieszczany na drukach urzędowych Rady Gminy, Wójta i Urzędu Gminy oraz na stronach internetowych, których administratorem jest Urząd Gminy.

§ 8. 1. Herb i flaga mogą być wykorzystywane przez Urząd Gminy i gminne jednostki organizacyjne i pomocnicze do celów promocji Gminy Zgorzelec.

2. Symboli, o których mowa w ust. 1, mogą używać również osoby fizyczne i inne podmioty do celów komercyjnych.

3. Zgody na wykorzystywanie i rozpowszechnianie wizerunku herbu i flagi w celach komercyjnych przez podmioty wymienione w ust. 2, udziela Wójt Gminy Zgorzelec. Zasady i warunki używania tych symboli określa pisemna umowa.

§ 9. 1. Herb i flaga Gminy Zgorzelec mogą być umieszczane, używane i rozpowszechniane wyłącznie w sposób zapewniający należną im cześć, powagę i poszanowanie.

2. Wójt może zakazać używania herbu i flagi, jeżeli podmiot używający nie uzyskał zgody lub wykorzystuje te symbole w sposób nie zapewniający im należytej czci i szacunku albo godzący w powagę i prestiż Gminy, lub naraża na szkodę interes Gminy.

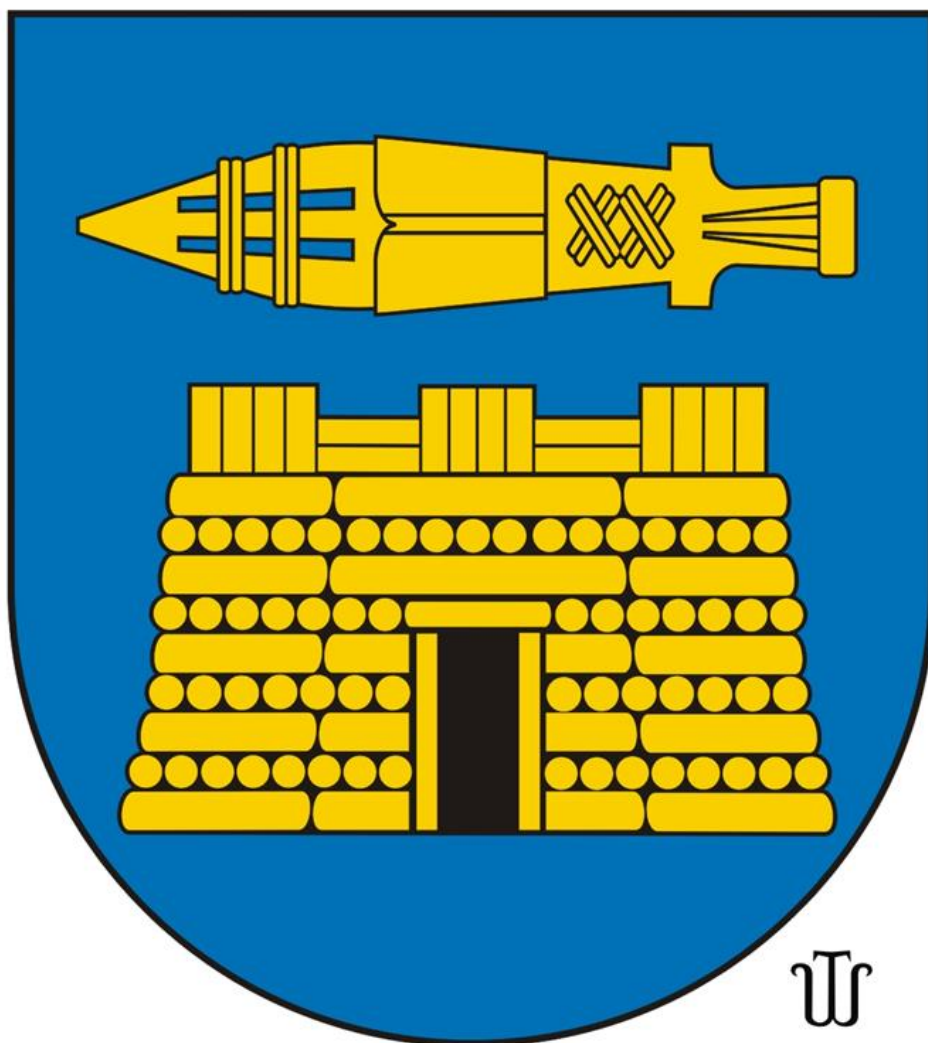
§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy Zgorzelec:
W. Dobrołowicz

Załącznik nr 1 do uchwały nr 55/15 Rady
Gminy Zgorzelec z dnia 29 maja 2015 r.

GMINA ZGORZELEC
POWIAT ZGORZELECKI
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

W

ZŁOTA
C:0 M:15 Y:100 K:0

BŁĘKITNA
C:100 M:40 Y:0 K:0

CZARNA
C:0 M:0 Y:0 K:100

Załącznik nr 2 do uchwały nr 55/15 Rady
Gminy Zgorzelec z dnia 29 maja 2015 r.

GMINA ZGORZELEC
POWIAT ZGORZELECKI
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

ŻÓŁTA
C:0 M:15 Y:100 K:0

BŁĘKITNA
C:100 M:40 Y:0 K:0

Płat o proporcjach 5:8, złożony z pięciu poziomych pasów
błękitnych i żółtych.

Załącznik nr 3 do uchwały nr 55/15 Rady
Gminy Zgorzelec z dnia 29 maja 2015 r.

GMINA ZGORZELEC

POWIAT ZGORZELECKI
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Załącznik nr 4 do uchwały nr 55/15 Rady
Gminy Zgorzelec z dnia 29 maja 2015 r.

Na terenie Gminy Zgorzelec nie powinno odwoływać się do heraldyki związanej wyłącznie ze stosunkami własnościowymi tych terenów. Ich mnogość oraz rozpiętość na przestrzeni wieków nie pozwala na wskazanie jednoznacznie na konkretnych protoplastów poszczególnych miejscowości położonych na terenie Gminy. Poszczególne majątki i włości przydzielane w lenno przez kolejnych władców czeskich, saskich, niemieckich, węgierskich, brandenburskich, śląskich Piastów czy też okresowych zdobywców, całkowicie zaciemnia owe dziedzictwo przeszłości. Majątki były ponadto w wolnym obrocie, sprzedane, kupowane przez miejscową jak i napływową ludność. Właścicielami poszczególnych wsi były też miasta, biskupi, jak i mianowani dostojnicy przez poszczególnych władców. Majątki dziedziczono ale również przechodziły w obce ręce w wyniku darowizn czy mariaży.

Najwłaściwszym kierunkiem poszukiwań heraldycznych pozostaje heraldyka terytorialna związana z terenami Górnych Łużyc, na terenie których zlokalizowana jest obecna Gmina wiejska Zgorzelec. Również punktem wyjścia może być heraldyka miejska Görlitz i Zgorzelca miasta jak i powiatu.

1. Górne Łużyce reprezentuje herb ze złotym murem o trzech blankach w polu błękitnym.

2. Dolne Łużyce otrzymały za godło sylwetkę czerwonego tura o złotych rogach, stojącego na zielonej murawie, w srebrnym polu.

3. Görlitz – miasto otrzymało prawa miejskie w XIII w., w czasie gdy było w zastawie w rękach margrabiów magdeburskich. Najstarszą zachowaną pieczęć z tego okresu opisuje M. Gumowski, *Najstarsze pieczęcie miast polskich XIII i XIV w.*, Toruń 1960, s. 255-256. W pozycji tej M. Gumowski przypisuje owe pieczęcie miastu Zgorzelec lecz chodzi wyłącznie o Görlitz.

...zamek o dużej i szerokiej wieży w środku i o 2 bocznych basztach spiczasto zakończonych i z murów fortecznych wyrosłych. Na wieży środkowej ukośnie zawieszona duża tarcza z orłem, nakryta hełmem skrzydłem orlim ozdobiona; hełm ten jakby na tle okrągłego okna umieszczony....orzeł bowiem nie jest dolnośląski....(tablica XLIII, nr 537, 539).

....brama forteczna z 2 wieżami spiczastymi po bokach, w bramie ukośnie położona tarcza trójkątna z lwem czeskim, nad nią hełm z wysokim pióropuszem o podwójnym szeregu piór orlich....powstała już w 1329 r., kiedy Zgorzelec, odebrany od ks. Henryka jaworskiego, znalazł się w ręku korony czeskiej w tym mieście...

Otto Hupp, *Königreich Preussen. Wappen der Städte, Flecken und Dörfer*, Frankfurt am Main, 1896/1898, s. 152-154 przedstawia na s. 153 następujący herb: tarcza dzielona w kwarty, w polu I i IV złotym dwugłowy cesarski, czarny orzeł. W polach II i III czerwonych, srebrny wspięty, ukoronowany lew z podwójnym ogonem. W części środkowej tarcza sercowa czerwona z białym pasem, na niej naniesiona złota korona cesarska.

Obecnie miasto używa od 2008 r. herbu zmienionego ale nadal opartego na XV wiecznym nadaniu cesarskim. Herb został zredukowany z pięciu pól do dwóch; – tarcza dzielona w słup, w prawej złotej dwugłowy, cesarski, czarny orzeł; w lewym polu czerwonym o srebrnej podstawie srebrny, wspięty, ukoronowany lew o podwójnym ogonie. Pomiędzy głowami orła i lwa, na granicy pól położona duża złota, zamknięta korona.

4. Landkreis (Powiat) Görlitz – tarcza dzielona w słup oparta na złotym murze w podstawie, na murze zielone trzy liście lipy. Na prawej, błękitnej części tarczy położona mniejsza złota tarcza z czarnym orłem o czerwonym orężu - dziobie i łapach ze szponami. Na piersi srebrna przepaska z takimż krzyżem. W lewej czerwonej części tarczy srebrny, ukoronowany czeski wspięty lew o podwójnym ogonie. Flaga powiatu – płat złożony z dwóch jednakowych pasów; żółtego i błękitnego, w środku płata na granicy obu stref położona tarcza herbowa z opisanym powyżej herbie. Barwy płatów odwrócone w stosunku do barw herbu.

Na terenie Łużyc jeszcze dwa herby nawiązują do historycznego znaku Górnych Łużyc:

- Niederschlesischen Oberlausitzkreises – w błękitnej tarczy w podstawie złoty mur, na murze zielony trójliść. W centralnej błękitnej części tarczy położona mniejsza złota tarcza z czarnym orłem o czerwonym dziobie i łapach ze szponami. Na piersi srebrna przepaska z takimż krzyżem.
- Herb Weisswasser Kreis (Białej Wody) – tarcza dzielona w pas, w dolnej złoty mur z blankami; w górnej błękitnej podwójna srebrna, falista linia.

5. W polskiej heraldyce samorządowej dla tych terenów przyjęto następujące znaki.

ZGORZELEC – Marian Gumowski, *Herby miast Polskich*, Warszawa 1960, s. 353 podaje, m.in.: *...Miasto ... założone ok.1215 r., otrzymało przywileje cesarskie w 1433 r. i ponownie 1536 r., uzyskując jednocześnie herb o tarczy pięciopolewej, w której znajdują się: złota korona na białym pasie austriackim, dwugłowy orzeł cesarski i lew czeski. Herb taki występuje na wielu pieczęciach miejskich począwszy od 1536 r.*

Tutaj powracam do uwagi zawartej na początku tego rozdziału przy opisie pieczęci miasta Görlitz Marian Gumowski identyfikuje oba miasta (Görlitz/Zgorzelec) jako jedno. Historyczne miasto położone jest na lewym brzegu Nysy Łużyckiej od XIII w., wcześniejsza osada Serbskołużycka leżąca opodal to Zhorjelc, zlokalizowana na tym samym brzegu.

Rozrastające się miasto w XVIII-XIX-XX w., przekroczyło rzekę w kierunku wschodnim tworząc przedmieścia: Nyskie Przedmieście czy Ujazd. Takie właśnie części miasta, właściwie peryferia Görlitz, po wytyczeniu granicy biegnącej nurtem rzeki przejęli Polacy. Uciekanie się do przeszłości historycznego miasta dla nowopowstałego jest pewnym nadużyciem a używanie jako herbu średniowiecznego wizerunku z pieczęci nie powinno mieć miejsca. Dlatego też prawdopodobnie w latach 60-tych ubiegłego stulecia zmieniono ów herb, albowiem już w opracowaniu zbiorowym: *Miasta polskie w tysiącleciu*, Ossolineum 1967, tab. CXXIII przedstawiono inną wersję – odpowiada ona opisanej powyżej pieczęci z cytowanej pracy Mariana Gumowski, *Najstarsze pieczęcie miast polskich XIII i XIV w.*, Toruń 1960, s. 255-256, czyli w jeszcze starszej wersji niż poprzedni herb.

W błękitnym polu dwie boczne srebrne baszty spiczasto zakończone między nimi kontur dużego gotyckiego okna z murów fortecznych wyrosłego, w nim ukośnie zawieszona duża tarcza o złotym polu z czarnym orłem, nakryta hełmem skrzydłem orlim ozdobionym.

- A. Plewako, J. Wanag – *Herbarz miast polskich*, Warszawa 1994, s. 265, piszą *...Herb przedstawia w polu błękitnym białe mury ze stylizowaną bramą i dwiema wieżami, pomiędzy którymi żółta tarcza z czarnym gotyckim orłem, zwieńczona stalowym hełmem rycerskim z pióropuszem. Herb nawiązuje do wzoru herbu znanego w XVI wieku.*

Uwaga do cytowanego opisu – w załączonej barwnej ilustracji na dodatkowej tarczy wyrysowano czarnego orła śląskiego /ze srebrną przepaską na skrzydłach/.

Miasto Zgorzelec obecnie na stronach internetowych czy na oficjalnym papierze listowym używa herbu opisanego przez M. Gumowskiego czyli w formie z czarnym orłem (bez przepaski) a kontur okna i hełmu zwieńczonego orlim skrzydłem jest w barwie szarej (stalowej).

Flaga miasta to prostokąt o trzech poziomych, równoległych pasach: niebieskim, białym i złotym. Pasy skrajne dwukrotnie szersze niż wąski pas środkowy, biały.

Powiat Zgorzelecki używa herbu – tarcza dzielona w słup; w prawym złotym polu połowa czarnej sylwetki orła z położoną na skrzydle połową srebrnej przepaski sierpowej gdzie w połowie połowa krzyżyka. W lewej połowie pola na przemian pasy w słup trzy niebieskie przedzielone dwoma złotymi.

Flaga powiatu Zgorzelec jak lewe pole tarczy herbowej czyli pionowe, jednakowej szerokości pasy, na przemian: niebieski - złoty – niebieski – złoty – niebieski.

Opracował: Wojciech Tutak